

De dolfijn *terug in* de Noordzee

Strategie voor de periode 2004-2007

de
Noordzee
MILIEUORGANISATIE

De Noordzee...

...kennen,
waarderen,
respecteren,
duurzaam gebruiken,
en sommige delen met rust laten!

Colofon

Tekst:	Renske Postma (Tekstbureau Met Andere Woorden)
Tekstbijdragen:	Ike Span en Michel Langendijk (Stichting De Noordzee) en Cecile Vossen
Fotografie:	Marijke de Boer / WDCS, Christien Absil, Wouter Jan Strietman, Wouter Klootwijk, Ruud de Bruijne en STRETTA.
Vormgeving en productie:	STRETTA, Utrecht
Papier:	170 grs. HVO.

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Tijd voor verandering.....	4
1.2	Een nieuwe strategie	4
1.3	Een droom als leidraad.....	4
2	Een droom van een zee.....	6
2.1	Een rijke en gezonde delta.....	6
2.2	De dolfijn terug.....	7
2.3	Vissen met respect.....	7
2.4	Schoon water, gezonde vis.....	7
2.5	Een zee van energie	7
3	Terug naar de werkelijkheid	8
3.1	Overbevissing.....	8
3.2	Vervuiling door scheepvaart.....	8
3.3	Slechte waterkwaliteit.....	9
3.4	Onbekend en onbemind	9
3.5	Hoe kon het zover komen?	9
4	Strategie van Stichting de Noordzee	10
4.1	Missie.....	11
4.2	Profiel.....	11
4.3	Strategische doelstelling.....	11
5	Speerpunten voor een betere Noordzee.....	12
5.1	Passie voor de Noordzee.....	12
5.2	Schoon water voor mens en dier	13
5.3	Evenwichtige visserij.....	14
5.4	Schone en veilige scheepvaart	15
5.5	Duurzame energie	16
5.6	Ruimte voor de Noordzee	17
5.7	Noordzee is natuur	17
6	Speerpunten voor een betere organisatie	18
6.1	Aandacht voor de achterban	18
6.2	Duidelijke focus	18
6.3	Talenten benutten	19
6.4	Samenwerken	19

I Inleiding

I.1 Tijd voor verandering

Vijftientwintig jaar geleden richtten enkele vrijwilligers de Werkgroep Noordzee op. Zij stelden zich op als advocaat van de Noordzee. Inmiddels is de werkgroep gegroeid tot een stichting met veertien professionele werknemers. Dat biedt meer mogelijkheden voor een krachtig pleidooi voor de Noordzee. Het stelt ook andere eisen aan de organisatie om de krachten gelijk te richten.

Ook de maatschappij is in 25 jaar tijd veranderd. De samenleving eist, terecht, inzicht in de drijfveren en de doelen van Stichting De Noordzee. De overheid en bedrijven zien De Noordzee als een belangrijke gesprekspartner. Organisaties zijn bereid te ondersteunen met subsidies op voorwaarde dat de strategie en de organisatie helder zijn.

Stichting De Noordzee is nog steeds de advocaat van de Noordzee. De missie, het profiel en de strategie zijn na 25 jaar toe aan een nieuwe en transparante invulling.

I.2 Een nieuwe strategie

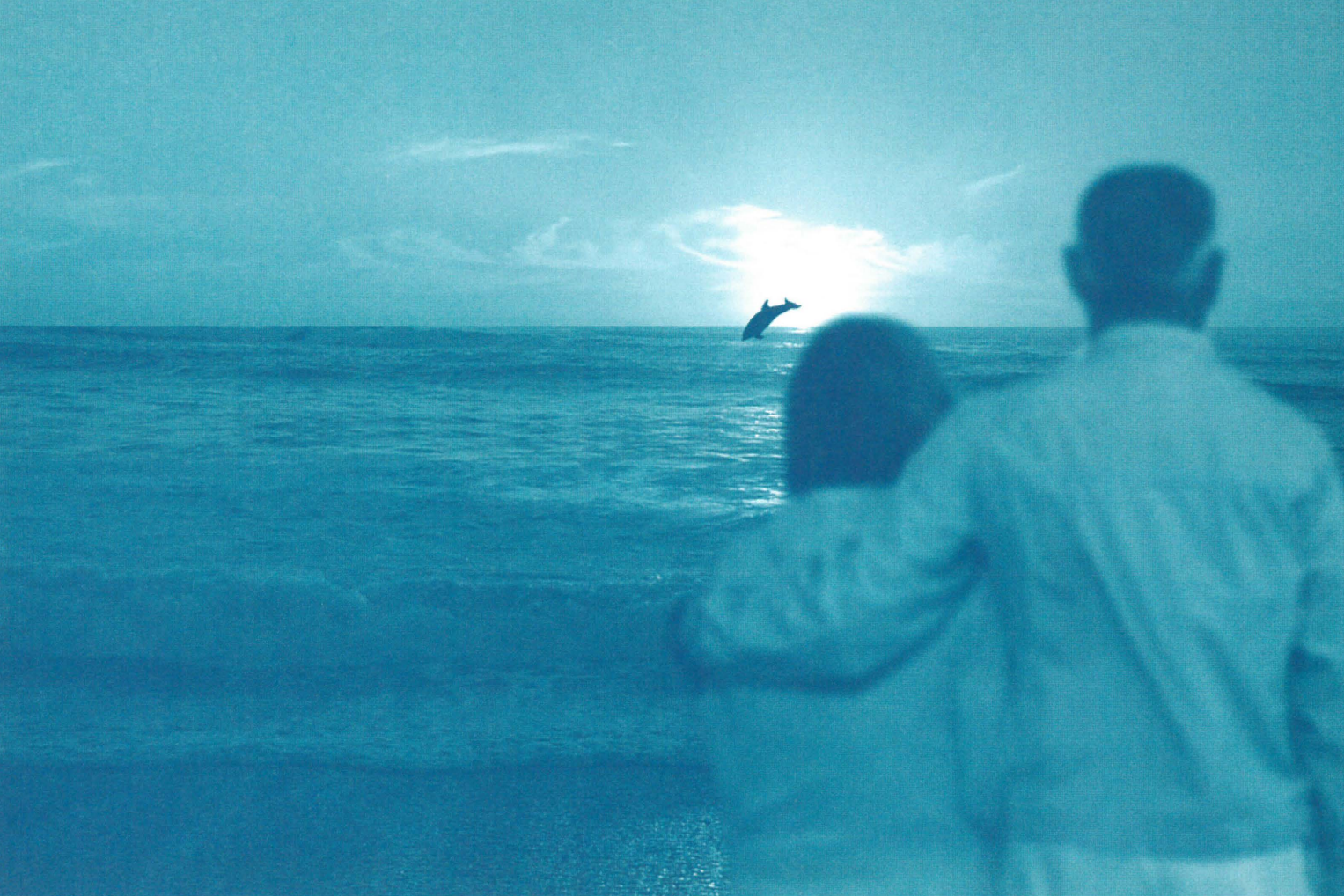
Stichting De Noordzee presenteert in dit rapport haar strategie voor de bescherming van de Noordzee. Het rapport biedt inzicht in de drijfveren, de doelen en de prioriteiten voor de komende jaren. Deze inzichten zijn bedoeld voor:

- de medewerkers
- het bestuur
- de achterban
- de gesprekspartners
- de subsidieverleners
- en alle andere geïnteresseerden

van Stichting De Noordzee.

I.3 Een droom als leidraad

Stichting De Noordzee heeft zich voor deze strategie laten inspireren door een droombeeld. Het is géén wetenschappelijk onderbouwd referentiebeeld, er liggen geen harde berekeningen over het aantal schollen aan ten grondslag en er staat geen stempel van het CPB op. Het is een beeld van de Noordzee zoals de medewerkers en het bestuur het voor ogen hebben. Misschien zal de droom nooit werkelijkheid worden, maar iedere stap in de goede richting is winst. Het is een inspiratiebron.

In werkelijkheid is de toestand van de Noordzee zorgwekkend. Medewerkers en bestuur hebben zich verdiept in de vraag waarom het herstel zo moeizaam verloopt. Dat heeft een scherper beeld opgeleverd van het krachtenspel rond de Noordzee: de drijfveren van de gebruikers, de inzet van de politiek, de rol van de maatschappij, de kansen voor Stichting De Noordzee.

Droom, werkelijkheid en inzicht in het krachtenspel vormen het fundament voor de strategie van Stichting De Noordzee. De missie, het profiel en de strategie van de organisatie zijn aangescherpt. Voor de periode 2004 tot 2007 zijn de speerpunten gekozen waar Stichting De Noordzee haar krachten zal inzetten.

2 Een droom van een zee

Het is deze droom die de medewerkers van Stichting De Noordzee inspireert:

2.1 Een rijke en gezonde delta

De Nederlandse delta is weer een échte delta. Zoet rivierwater waaiert via brakke getijdegeulen de zoute zee in. De voedingsstoffen uit de rivieren worden daardoor goed gemengd. In de heldere en voedselrijke delta is een gezonde voedselketen ontstaan van algen, bodemdieren, schelpdieren, vissen en talloze vogels en zoogdieren. De delta is weer de kraamkamer van de Noordzee. Jonge vissen zwermen in grote getale uit naar de zee. Het ecosysteem kan weer tegen een stootje.

2.2 De dolfijn terug

De overdaad aan sprot, haring en makreel trekt zeedieren aan die tientallen jaren uit de Noordzee verdwenen waren. Zeehonden, dolfijnen en dwergvinvissen vinden er nu volop te eten. Kleine groepen toeristen varen uit om op gepaste afstand van deze indrukwekkende dieren te genieten. In andere delen van de zee kunnen sportvisserij hun hart ophalen. Zij slaan regelmatig een fikse kabeljauw of een zalm aan de haak. Weer andere delen van de Noordzee worden bewust met rust gelaten, om soorten die zich traag voortplanten een kans te bieden. Nederlanders koesteren de Noordzee en haar bewoners.

2.3 Vissen met respect

Het herstel van de delta heeft tot een spectaculaire verbetering van de visbestanden geleid. De beroepsvisserij heeft geen problemen met de instelling van beschermde gebieden en het gebruik van duurzame technieken. Zij profiteren uiteindelijk toch van de resultaten: een groter, gezonder en gevarieerder aanbod van vis. Duurzame vis- en vaartechnieken hebben de kosten fors gedrukt. Voor de vangst van 4 kilo vis is nog maar 1 liter brandstof nodig, dat was vroeger wel omgekeerd! De vissers zijn ook veel minder lang van huis. Wereldwijd is de Noordzeevervisserij hét voorbeeld van een succesvolle combinatie van ecologische en economische duurzaamheid. Visserij is een respectabel en gezond beroep geworden.

2.4 Schoon water, gezonde vis

Vis staat steeds vaker op het menu van Nederlanders. Geen wonder, want het is een gezonde lekkernij. De waterkwaliteit in de Noordzee is sinds het begin van de eeuw sterk verbeterd en dat is ook de kwaliteit van de vis ten goede gekomen. Vooral de zeescheepvaart heeft daaraan bijgedragen. De meeste schepen varen op de nieuwe, geavanceerde brandstofcellen en brengen nauwelijks nog verontreinigende stoffen in het water of de lucht. De bemanning heeft respect voor de zee. Zij lozen geen olie meer op zee en leveren hun afval in bij de havens. Het aantal ongevallen is door de invoering van een verkeersbegeleidings-systeem drastisch afgenomen.

2.5 Een zee van energie

De samenleving draait grotendeels op duurzame energie. Daar hebben windmolens sterk aan bijgedragen. Ook in de Noordzee is het gelukt om windmolens goed in te passen in het landschap, de ecologie, de scheepvaart en de visserij. Ze staan op plaatsen waar de effecten op trekvogels, vissen en zeezoogdieren beperkt zijn en waar ze geen gevaar voor de scheepvaart vormen. De windmolens leveren waterstof, die door de oude olie- en gasleidingen naar het land stroomt.

3 Terug naar de werkelijkheid

Het gaat niet goed met de Noordzee. Het water is vervuild en bijna leeggevist. Het wordt steeds drukker en het zeeleven heeft nu al onvoldoende rust. Gebruikers willen geen beperkingen, burgers zijn niet geïnteresseerd en de overheid is willoos.

3.1 Overbevissing

De visbestanden zijn zo klein geworden, dat steeds meer soorten op het randje van uitsterven balanceren. Overbevissing en schadelijke vistechnieken zijn daar een belangrijke oorzaak van. De sector slaagt er niet in om een gezamenlijke gedragscode te ontwikkelen voor duurzame visserij. Vissers vertrouwen elkaar niet of houden elkaar juist de hand boven het hoofd. Iedere visser vist op volle kracht verder omdat de buurman dat ook doet. Wetenschappelijke argumenten van biologen worden schamper van tafel geveegd. De consument komt niet in opstand, want hij is zich niet bewust van het kwaad dat is aangericht voor de vis op zijn bord. De overheid ontloopt haar verantwoordelijkheid.

3.2 Vervuiling door scheepvaart

Scheepvaartroutes lijken steeds meer op drukke snelwegen in de spits. De kans op ongelukken neemt toe en door de grote ladingen kan dat al snel tot omvangrijke milieurampen leiden. Opvarenden van schepen gooien hun afval ongegeneerd in de zee en de motoren verontreinigen het water. Regels komen in de scheepvaartsector van oudsher moeizaam tot stand. De sector wordt niet door financiële prikkels gestimuleerd om initiatieven te nemen. De EU komt met strengere regelgeving, maar de handhaving op zee is lastig.

3.3 Slechte waterkwaliteit

Meststoffen spoelen via onnatuurlijke waterlopen sterk geconcentreerd de zee in. Er is geen sprake meer van een echte delta waar de nutriënten van nature worden gemengd en zo beschikbaar komen voor de biologische productie. Grote schuimpakketten op het strand en verschraling van ecosystemen in de delta en de kustzone zijn het gevolg. Dat werkt door in de hele noordzee. Aan ideeën voor herstel is geen gebrek maar de uitvoering komt nauwelijks van de grond. De overheid ziet alleen de kosten op de korte termijn en niet de voordelen op de lange termijn.

Gifstoffen hopen zich op in de voedselketen. Via het bodemleven komen de stoffen terecht in vogels en vissen en uiteindelijk ook in de mens. Als het hard regent, stroomt het rioolwater ongezuiverd in de zee. De EU zet hoog in op een goede waterkwaliteit, maar de lobby van de machtige chemische industrie is effectief. De samenleving is nauwelijks geïnteresseerd en komt zelfs voor een goede zwemwaterkwaliteit maar moeizaam in beweging.

3.4 Onbekend en onbemind

De Noordzee leeft niet bij de Nederlandse bevolking. Veel mensen zien de zee als een grijze bak water en hebben geen idee hoe rijk en kleurrijk de zeenatuur kan zijn. Daarom maken weinig mensen zich zorgen over de teloorgang van de zee. Als de overheid het misbruik van de zee aan banden wil leggen, ondervindt zij wel de tegenstand van visserij, scheepvaart en industrie maar nauwelijks de steun van betrokken burgers.

3.5 Hoe kon het zover komen?

Zolang mensen bestaan, maken zij gebruik van de geneugten van de zee. Eeuwenlang konden menselijk gebruik en ecosysteem in harmonie naast elkaar bestaan. Totdat er aan het begin van de twintigste eeuw plotseling iets veranderde. Terwijl de kennis over nieuwe, efficiënte gebruikstechnieken zich razendsnel ontwikkelde, leek de kennis van het ecosysteem juist uit het geheugen te verdwijnen. Een periode van ongebreideld misbruik van de zee was aangebroken. Met als troosteloos dieptepunt de toelooze verontreiniging in de zestiger jaren. Toen de Rijn na een chemische ramp in een stroom van dode vissen veranderde, ontstond het voorzichtige keerpunt. Sindsdien is de verontreiniging op het land fors teruggedrongen en is nieuwe kennis over de zee boven water gehaald. Maar nog steeds is er de neiging om eerst te doen wat nieuwe gebruikstechnieken mogelijk maken en dan pas te denken over de gevolgen voor het ecosysteem.

4 Strategie van Stichting de Noordzee

Stichting De Noordzee kent de werkelijkheid en wenst het droombeeld. Zij zet zich in om de kloof te overbruggen. Daar zijn de missie, het profiel en de strategie op gericht.

4.1 Missie

De missie van Stichting De Noordzee is: het bereiken van duurzaam gebruik van de Noordzee en een gezonde toestand van de zeenatuur.

Het symbool voor deze missie is: de dolfijn terug in de Noordzee!

De dolfijn staat voor schoon water, veel vis, voldoende rust en genieten van de zee. Stichting De Noordzee wil dit bereiken door de rijkdommen van de Noordzee op een ecologisch en economisch duurzame manier te gebruiken. Een gezonde ecologische basis vormt de beste garantie om tot in lengte van dagen economische winst uit de zee te halen.

4.2 Profiel

Stichting de Noordzee ...

... is de advocaat van de Noordzee

... werkt op basis van genuanceerde argumenten en degelijke kennis

... zoekt de dialoog met overheid, burgers en gebruikers van de Noordzee

... heeft ook respect voor hún belangen en drijfveren

... kiest voor een integrale aanpak om het gebruik en de natuur met elkaar in evenwicht te brengen

4.3 Strategische doelstelling

Om de missie te volbrengen is een omslag in de houding van gebruikers, burgers en overheden nodig. De missie heeft pas kans van slagen als zij de Noordzee kennen, waarderen, respecteren, duurzaam gebruiken en sommige delen met rust laten. De norm voor het gebruik van de zee moet verschuiven van “eerst gebruiken, dan denken” naar “eerst denken, dan gebruiken”.

Met deze strategie als leidraad zal Stichting De Noordzee zich de komende jaren richten op zeven speerpunten voor een betere Noordzee (hoofdstuk 5):

- passie voor de Noordzee
- schoon water voor mens en dier
- evenwichtige visserij
- schone en veilige scheepvaart
- duurzame energie uit zee
- ruimte voor de Noordzee
- Noordzee is natuur

Stichting De Noordzee gaat de eigen organisatie zo opzetten dat de medewerkers hun enthousiasme optimaal kunnen inzetten om deze doelen te bereiken (hoofdstuk 6).

5 Speerpunten voor een betere Noordzee

De Noordzee verdient op tal van onderwerpen aandacht en verbetering. Stichting De Noordzee kiest ervoor om de aandacht toe te spitsen op zeven thema's. Op deze onderwerpen wil de stichting winst boeken in de periode 2004 tot 2007.

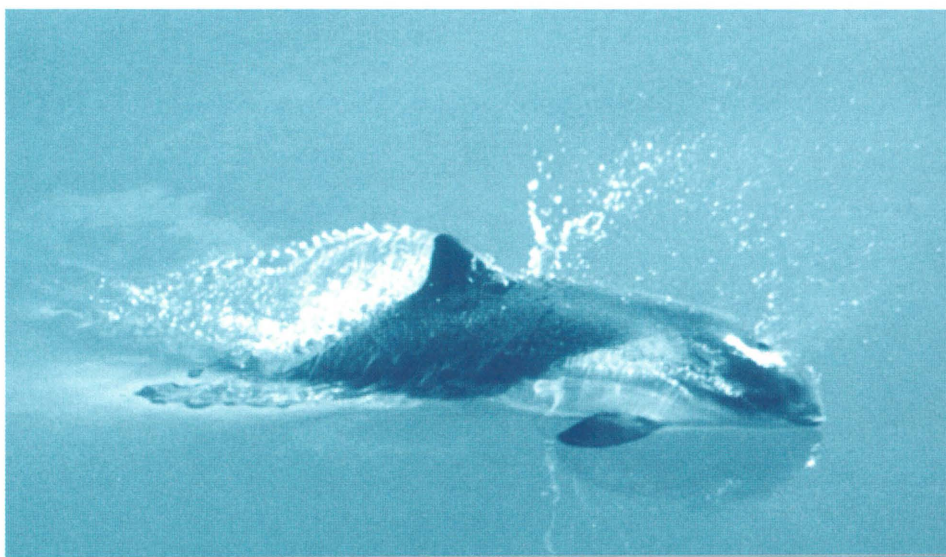
5.1 Passie voor de Noordzee

SDN wil het volgende bereiken:

- Nederlanders zijn trots op de rijke natuur en cultuur van de Noordzee
- burgers, gebruikers en politiek willen de zeenatuur herstellen en behouden
- natuurliefhebbers uit binnen- en buitenland gaan naar de Noordzee om te genieten van de natuur en het oergevoel van de zee

SDN gaat daarom:

- Nederlanders bekend maken met de aantrekkelijke kanten van de Noordzee: de zeenatuur en het culturele erfgoed
- (jonge) mensen enthousiast maken voor de zeenatuur
- Noordzee-nieuws verspreiden via www.noordzee.nl, ZEEMAIL en eventueel een periodiek
- de Week van de Zee, tentoonstellingen, films en andere (multi-disciplinaire) zeeprojecten organiseren
- gebruikers van de Noordzee bekend maken met de aantrekkelijke en kwetsbare kanten van de Noordzee en informeren over ecologisch en economisch duurzame technieken
- ontwikkeling van duurzame producten stimuleren en onder de aandacht brengen van consumenten

5.2 Schoon water voor mens en dier

SDN wil het volgende bereiken:

- door de rivieren stroomt schoon water naar de zee
- er komen geen gevaarlijke stoffen in het water
- nutriënten veroorzaken geen schade aan het ecosysteem
- waterbodems zijn schoon
- er stroomt geen ongezuiverd rioolwater of ander schadelijk afvalwater in de zee

SDN gaat daarom:

- maatschappelijke aandacht vragen voor de vervuiling van de Noordzee door het presenteren van een afvalmonitor en door samen met scholieren het coastwatch-onderzoek uit te voeren
- bedrijven en gemeenten die (ongezuiverd) afvalwater lozen of vervuild baggerslib dumpen op hun verantwoordelijkheid voor een schoon milieu aanspreken
- nationaal en internationaal lobbyen voor betere wet- en regelgeving over gevaarlijke stoffen
- verschillende vervuiliingsbronnen terugdringen, zoals riooloverstorten, vervuilde baggerspecie, munitiedump en een overmaat aan nutriënten

5.3 Evenwichtige visserij

SDN wil het volgende bereiken:

- visvangsten zijn in evenwicht met de natuurlijke productie van de zee
- minimale bijvangst van ondermaatse vis en vissoorten die niet verhandeld worden
- visserij brengt minimale schade toe aan habitats en vissoorten die niet verhandeld worden

SDN gaat daarom:

- consument voorlichten over duurzame (goede) vis en bijdragen aan het creëren van een nieuwe markt voor duurzame vis
- verwerking en handel stimuleren duurzaam gevangen vis in te kopen en te verwerken
- natuurbesef van vissers vergroten en vissers bekend maken met duurzame vismethoden
- de EU en het rijk stimuleren om de visserij-inspanning te beperken
- aandringen op het beperken van schadelijke visserijtechnieken

5.4 Schone en veilige scheepvaart

SDN wil het volgende bereiken:

- de bemanning zet geen afval meer overboord
- scheepvaart verontreinigt de zee en de lucht niet
- scheepvaart is veilig, maar
- bij onverhoopte rampen wordt de vervuiling snel en doeltreffend verwijderd

SDN gaat daarom:

- maatschappelijk draagvlak creëren voor de ontwikkeling van schone schepen
- wetenschap en markt interesseren voor de bouw van een emissieloos schip ('clean ship')
- het gebruik van afvalsystemen in havens, schonere brandstof, schonere antifouling en verbeterde ballastwatertechnieken stimuleren
- aandringen op strengere emissienormen voor (lucht)verontreiniging en op strengere bestraffing van illegale (olie-)lozingen
- nationaal en internationaal lobbyen voor schone en veilige scheepvaart

5.5 Duurzame energie

SDN wil het volgende bereiken:

- windmolens in de Noordzee leveren duurzame energie op plaatsen waar de effecten op de zeenatuur minimaal zijn
- oude olie- en gasleidingen vervoeren waterstof van de windmolens naar het vaste land

SDN gaat daarom:

- kennis (laten) ontwikkelen over het opwekken van waterstof door offshore windmolens en over het transport van waterstof naar het land
- kennis (laten) ontwikkelen over de meest geschikte locaties voor windmolens op zee
- maatschappelijk draagvlak ontwikkelen voor verantwoorde inpassing van offshore windmolens

5.6 Ruimte voor de Noordzee

SDN wil het volgende bereiken:

- natuurlijke uitwisseling van water, nutriënten en zand tussen de delta en de noordzee
- we hebben vrij zicht vanaf de kust
- de zee wordt duurzaam gebruikt met voldoende ruimte voor rust en kwetsbare natuur

SDN gaat daarom:

- aandringen op een rijksvisie op het gebruik van de Noordzee
- aandringen op herstel van natuurlijke zoet-zoutovergangen
- inzetten op uitgekiend multifunctioneel gebruik waarbij sommige delen met rust gelaten worden

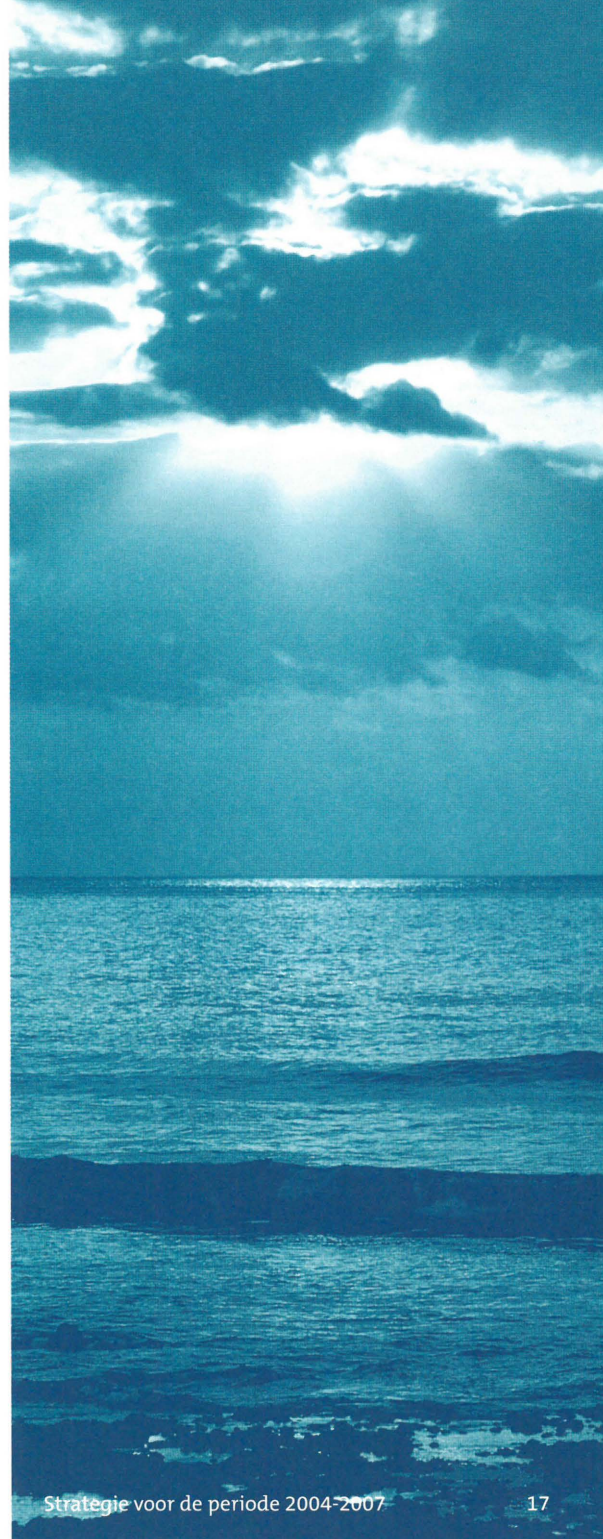
5.7 Noordzee is natuur

SDN wil het volgende bereiken:

- de Noordzee is geen wingewest maar een natuurgebied met mogelijkheden voor duurzaam gebruik
- wettelijk beschermde natuurgebieden in de Noordzee dragen bij aan het herstel van de zeenatuur
- gebruikers houden zich aan de beperkingen die in deze gebieden gelden

SDN gaat daarom:

- burgers enthousiast maken voor de schoonheid van de zeenatuur en draagvlak ontwikkelen voor beschermde gebieden
- met vissers en scheepvaart in gesprek over doel van beschermde gebieden en belang van het herstel van de zeenatuur
- kennis ontwikkelen over de effecten van beschermde gebieden op het herstel van de zeenatuur
- overheid stimuleren om beschermde gebieden aan te wijzen, beheersplannen op te stellen en te zorgen voor juridische verankering

6 Speerpunten voor een betere organisatie

Stichting De Noordzee wil de eigen organisatie zo inrichten dat medewerkers hun enthousiasme optimaal kunnen inzetten voor het verbeteren van de Noordzee. Omdat zowel de medewerkers als de samenleving in de loop van de tijd veranderen, is het nodig regelmatig te toetsen op welke punten de organisatie extra aandacht verdient. In de periode 2004 tot 2007 zal Stichting de Noordzee extra aandacht geven aan de hieronder beschreven speerpunten.

6.1 Aandacht voor de achterban

Als advocaat van de Noordzee moet Stichting De Noordzee kunnen rekenen op voldoende steun van betrokken burgers met passie voor de Noordzee. Stichting de Noordzee gaat daarom meer investeren in het bekend maken van de eigen organisatie en in het informeren en raadplegen van de burgers. De Week van de Zee is de afgelopen jaren een groot succes geweest. Maar er zijn meer vormen zoals tentoonstellingen, een nieuw tijdschrift of de ZEEMAIL.

Mensen die via hun werk betrokken zijn bij het behoud van de Noordzee, zoals wetenschappers, adviseurs en ambtenaren, vormen eveneens een belangrijke doelgroep. Stichting De Noordzee wil deze mensen beter en regelmatig informeren en raadplegen. Dit kan bijvoorbeeld door deel te nemen aan overleggen en symposia en door publiciteit in de media.

6.2 Duidelijke focus

Stichting De Noordzee staat bekend om haar genuanceerde argumenten en gedegen kennis van de Noordzee. Om invloed uit te kunnen oefenen op politieke besluitvorming zijn vaak snelle reacties nodig op actuele gebeurtenissen.

Snelheid en nuance kan Stichting De Noordzee alleen blijven combineren door te kiezen voor een beperkt aantal thema's. De zeven speerpunten voor de Noordzee bieden deze "focus". Stichting De Noordzee wil steeds gesteld staan om snel standpunten te kunnen formuleren over actuele gebeurtenissen die met de zeven speerpunten te maken hebben.

De inzet op de speerpunten vindt plaats via drie lijnen:

1. *draagvlak vergroten*
door publieke acties, voorlichting en allianties met maatschappelijke organisaties
2. *innovatieve alternatieven ontwikkelen*
en deze samen met gebruikers in de bedrijfsvoering realiseren
3. *beïnvloeding van beleid*
via inspraak, interactieve beleidsprocessen en politieke lobby; nationaal en waar nodig internationaal

Via deze lijnen wordt de organisatie aangestuurd.

6.3 Talenten benutten

Stichting De Noordzee heeft veertien werknemers die ieder hun eigen talenten hebben. De medewerkers moeten de persoonlijke talenten van elkaar goed kunnen benutten. De taakverdeling moet daar ruimte voor bieden.

Door de groei van de organisatie wordt projectmanagement steeds belangrijker. Medewerkers krijgen de mogelijkheid om zich hierin te scholen.

6.4 Samenwerken

Stichting De Noordzee is niet de enige pleitbezorger van de Noordzee. Gelukkig zetten ook andere organisaties zich voor de zee in. Stichting De Noordzee zoekt samenwerking en biedt ondersteuning waar dat effectief is om de gezamenlijke doelen te bereiken. Dat kan in verschillende vormen, variërend van samenwerking op ad hoc basis tot een structureel samenwerkingsverband. Twee structurele nationale samenwerkingsverbanden zijn de stichting Waterpakt en de Vereniging Kust en Zee.

Stichting De Noordzee is ook aangesloten bij Seas at Risk, een federatie van milieuorganisaties in landen rondom de Noordzee. Seas at Risk vormt het aanspreekpunt voor internationale organisaties en Stichting De Noordzee heeft daardoor de mogelijkheid om op internationale bijeenkomsten een stem te laten horen. Ook Friends of the Earth biedt deze mogelijkheid. Stichting De Noordzee vertegenwoordigt deze mondiale organisatie in de IMO.

Sinds 2003 kunnen mensen no-nonsense donateur worden van Stichting De Noordzee. No-nonsense, omdat we geen tijdrovende en kostbare wervingscampagne organiseren. No-nonsense, omdat we onze donateurs niet lastig willen vallen met verzoeken en bedelbrieven. U ondersteunt ons werk met een jaarlijkse donatie en wij zetten ons volledig in voor een schone zee. Onze donateurs houden wij op de hoogte via de email nieuwsbrief ZEEMAIL en een gedrukt verslag van alle activiteiten van Stichting De Noordzee (eens per jaar). U kunt al donateur worden vanaf 15 euro. Nieuwe donateurs die 25 euro of meer doneren krijgen in 2004 het boek 'De Goede Visgids. Vis eten met goed geweten' als dank cadeau.

Stichting De Noordzee / North Sea Foundation

Drieharingstraat 25, 3511 BH Utrecht

telefoon: 030-2340016, fax: 030-2302830, email: info@noordzee.nl

lid Stichting Waterpakt, participant organisation Seas at Risk, lid Vereniging Kust en Zee